HÖGSKOLAN I BORÅS

Utbildningsvetenskaplig kärna 2.3: Ledarskap, utvecklingsarbete och konflikthantering

Core of Educational Science 2.3: Leadership, school development and Conflict Management

7,5 högskolepoäng
7,5 credits

Ladokkod: CUVK58
Revision: 11.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2021-10-05
Gäller från: VT 2022

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G2F), Pedagogik (G2F)
Utbildningsområde: Undervisning 80%, Verksamhetsförlagd utbildning 20%
Ämnesgrupp: Pedagogik
Förkunskapskrav: Godkänt resultat i kursen Utbildningsvetenskaplig kärna I (T1), Barnet och förskolan - förskoledidaktiska aspekter (T2) samt godkänt resultat på all VFU från tidigare terminer inom ramen för Förskollärarutbildning, 210 hp.
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen behandlar yrkesrollen i ett förskollärarperspektiv utifrån ett struktur- och aktörsperspektiv med fokus på ledarskap, utvecklingsarbete och konflikthantering. Centrala frågor som belyses och kritiskt granskas är förskollärares samarbete kring förskolors arbetsformer, olika synsätt/ideologier kring detta, hur det systematiska kvalitets- och uppföljningsarbetet hanteras. Dessutom behandlas frågor som berör konflikthantering på olika nivåer i verksamheten. Konflikthanteringsmetoder studeras i förhållande till konkreta fall från förskola och skola, där såväl elever som vuxna är inblandade. Konflikthantering behandlas även utifrån sociala hållbarhetsfrågor. Diskriminering, trakassering och kränkande behandling såsom mobbning berörs, liksom metoder för att motverka dessa fenomen. I kursen behandlas styrning- och ledarskapsbegreppet i relation till förskollärares samarbete kring utvecklingsarbete och olika aspekter på förskollärarrollen. Ett uttryck för det senare är ett inslag som berör samverkan med vårdnadshavare, vilket genomförs i form av en gestaltningsövning. Studenterna får även kritiskt granska en handlingsplan som rör diskrimineringsfrågor samt ta del av regler för anmälningsskyldighet. I kursen ingår en vecka verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som ägnas åt undervisning och observation av konflikthantering och ledarskap.

Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

1. Kunskap och förståelse
1.1 Redovisa och problematisera former för systematiskt kvalitetsarbete
1.2 Definiera och diskutera begreppen uppföljning, utvärdering, dokumentation och utveckling
1.3 Redogöra för etiska, juridiska och praktiska aspekter kring samverkan med vårdnadshavare
1.4 Redogöra för vad anmälningsplikten innebär och hur en orosanmälan till socialtjänsten går till
1.5 Redogöra för och jämföra likabehandlingsplaners syfte, bakgrund och utformande

2. Färdighet och förmåga
2.1 Redogöra för, värdera och tillämpa teorier om konflikthantering på individ-, grupp- och organisationsnivå med fokus på förskolan som verksamhet
2.2 Konkretisera och analysera ledarskap i pedagogisk verksamhet
2.3 Planera och genomföra en observation av ett arbetsplatsförlagt möte samt analysera resultatet

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 Beskriva, förklara samt reflektera över begreppen diskriminering, trakasserier och kränkande behandling såsom mobbning,

samt redogöra för och värdera olika metoder för att motverka dessa fenomen
3.2 Belysa och reflektera kring hur ledning och styrning påverkar förskollärares villkor och handlingar och hur dessa kan uttryckas i olika förskolekulturer

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshops
- seminarier
- verksamhetsförlagd utbildning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

(NÄ01) Vårdnadshavarmöte
Gestaltning
Lärandemål: 1.3, 1.4
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ02) VFU
Verksamhetsförlagd utbildning
Lärandemål: 2.1 och 2.3
Högskolepoäng: 1,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE02) Ledarskap
Muntlig redovisning och skriftlig inlämning, individuellt och i grupp
Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.2, 3.2
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE01) VFU-Uppföljning
Seminarium
Lärandemål: 1.5, 2.3
Högskolepoäng: 0,5
Betygsskala: Underkänd eller godkänd

(TE01) Konflikthantering/Likabehandling
Individuell skriftlig tentamen
Lärandemål: 2,1 och 3,1
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Det maximala antalet examinationstillfällen för varje examination i kursen är 5. Ett förbrukat examinationstillfälle är en examination där studenten har fått betyg (U/G/VG).

Vid omexamination kan examinator besluta om annan examinationsform.

Den sammanhängande VFU-perioden är en examination där 100% närvaro gäller. Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevers säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell utvecklingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18 §). Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Bartley, Kristina (2015). Den provokativa (van)makten. *Arbetsmarknad & arbetsliv*, *21* (3), s. 42-56 (15 s)

Børhaug, Kjetil & Lotsberg, Dag Øyvind (2014). Fra kollegafelleskap til ledelseshierarki? De pedagogiske lederne i barnehagens ledelseprocess. *Nordic Early Childhood Education Research Journal 7* (13), s. 1-17 (17 s)

Engdahl, Ingrid & Ärlemalm-Hagsér, Eva (red.) (2020). *Att bli förskollärare: mångfacetterad komplexitet.* Andra upplagan. Stockholm: Liber (kap. 1, 12-13) s. 21-25, 223-252 (34 s)

Eriksson, Anita (2014). Förskollärarens förtydligade ansvar en balansgång mellan ett demokratiskt förhållningssätt och att utöva yrkeskunskap. *Nordic Early Childhood Education Research Journal 7* (6), s. 1-17 (17 s)

Eriksson, A, Svensson, A-K. & Beach, D. (2018). Reformimplementering i förskolepraktik: Ett exempel på hur förskollärarens ansvar har tolkats och omsatts av förskolechefer och arbetslag (Elektronisk resurs). *Nordisk tidskrift för allmän didaktik* 4(2), s. 59-75 (16 s)

Friberg, Birgitta & Hakvoort, Ilse (red.) (2020). *Konflikthantering i professionellt lärarskap*. Malmö: Gleerups (219 s)

Läroplan för förskolan: Lpfö 18 (2018). Stockholm: Skolverket (19 s)

Nilsen, Hanne Kirsten (2015). Konstruksjoner av lederskap i barnehagen. *Nordic Early Childhood Education Research Journal 11* (8), s. 1-15 (15 s)

Normell, Margareta (2004). *Pedagogens inre rum: om betydelsen av känslomässig mognad.* Lund: Studentlitteratur (131 s)

Plymoth, Birgitta & Reimers, Eva (2015). A Historical Overview: Care and Education Intersecting with Status and Class in Swedish Childminder Education 1975-2011. *Nordic Early Childhood Education Research Journal, 9* (3), s. 1-16 (16 s)

SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

Skolverket (2011). *Vad fungerar. Resultat av utvärdering av metoder och mobbning*. Stockholm: Skolverket (82 s)

Skolverket (2020). *Skolans ansvar för barn som far illa*. Stockholm: Skolverket

Socialstyrelsen (2019). *Anmälan till socialnämnden vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa*.

Steinnes, Gerd Sylvi & Haug, Peder (2013). Consequences of staff composition in Norwegian kindergarten. *Nordic Early Childhood Education Research Journal, 6* (13), s. 1-13 (13 s)

Styf, Maria (2012). *Pedagogisk ledning för en pedagogisk verksamhet? [Elektronisk resurs]: om den kommunala förskolans ledningsstruktur.* Diss. Umeå: Umeå universitet, 2012 (utdrag, 12 s)

Svaleryd, Kajsa & Hjertson, Moa (2018). *Likabehandling i förskola och skola.* Andra upplagan. Stockholm: Liber (249 s)

Ytterligare litteratur och vetenskapliga artiklar kan tillkomma enligt lärares anvisningar (ca 250 s)

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Förskollärarutbildning, 210 högskolepoäng.